

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/475
KARAR NO : 2021/472
KARAR TR : 20/09/2021

ÖZET: Yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını ödemi bulunan davacı tarafından ödenen tazminattan kusur ve sorumlulu u oranındaki tutarın, olayda sorumlu oldu u ileri sürülen Belediyeden rücu an tahsili istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : MTA Genel Müdürlü ü
Vekili : Av. D.T.N.
Davalı : Günay Sosyal Hizmetler Nak. Haf. Yak. Tur. n .Ltd. ti. (Adli Yargıda)
Vekili : Av. L. .
Davalı : A.Y.(Adli Yargıda)
Vekili : Av. N.B.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlü ü (Adli ve dari Yargıda)
Vekili : Av. D.K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, Ankara 19. Asliye Hukuk Mahkemesinin 07/01/2010 tarih ve E.2007/131 K.2010/23 sayılı kararı uyarınca trafik kazasında vefat eden dava dı ı çalı anın mirasçılarına ödenen tazminata konu zararın davalıların kusurundan kaynaklandı ından bahisle icra takibi sebebiyle ödenen 543.367,77-TL'nin ödeme tarihinden itibaren i leyecek yasal faizi ile birlikte rücu an ödenmesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesi E.2010/368, K.2015/167 sayılı dosyada 17/04/2015 tarihinde, "*davalı Abdülkadir Yılmaz hakkında açılan dava ile ilgili karar verilmesine yer olmadığı na, davalı Günay Sosyal Hizmetler Nak. Haf. Yak. Hur. n . Taah. hr. Limited irketi aleyhine açılan davanın reddine, davalı Karayolları Genel Müdürlü ü hakkında açılan davanın kısmen kabulüne*" karar vermi , karar temyiz edilmi tir.

3. Yargıtay 17. Hukuk Dairesi, 04/10/2018 tarihli ve E.2015/13193, K.2018/8642 sayılı ilamıyla "*davalı Karayolları Genel Müdürlü ü hakkında HMK'nın 115/2 maddesi gere ince dava artı yoklu undan davanın usulden reddine karar verilmesi gerekti i*" gerekçesiyle kararın bozulmasına hükmederek dosyayı mahalline iade etmi tir.

4. Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesi, E.2021/4, K.2021/67 sayılı dosyasında, **15/02/2021 tarihinde** bozma ilamı do rultusunda "*Davanın davalı Karayolları Genel Müdürlü ü yönünden 6100 Sayılı HMK'nın 114/1-b ve 115/2. Maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine*" kararı vermi , kararın temyiz edilmeksizin kesinle ti i anla ılmı tır.

5. Davacı vekili bu kez benzer istemle idari yargıda dava açmı tır.

B. dari Yargıda

6. Ankara 18. dare Mahkemesi, E.2021/828 sayılı dosyasında 12/07/2021 tarihli gönderme kararına istinaden; 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için 28/04/2021 tarih ve E.2021/302 sayılı üst yazı ile Uyu mazlık Mahkemesine ba vurmu tur. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı öyledir:

"2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; "Kapsam" ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu kanunun karayollarında uygulanaca ı; 3. Maddesinde, Karayolunun Trafik için, kamunun yararlanmasına açık olan arazi eridi, köprüler ve alanlardır eklinde tamamlandı ı; "Karayolları Genel Müdürlü ünün görev ve yetkileri" ba lıklı 7. maddesinde ise ;

"Karayolları Genel Müdürlü ünün bu Kanunla ilgili görev ve yetkileri unlardır:

a) Yapım ve bakımdan sorumlu oldu u karayollarında can ve mal güvenli i yönünden gerekli düzenleme ve i aretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldırarak.

b) Tüm karayollarındaki i aretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek.

g) Yapım ve bakımdan sorumlu oldu u karayollarında trafik güvenli ini ilgilendiren kav ak, durak yeri, aydınlatma, yol dı ı park yerleri ve benzeri tesisleri yapmak, yaptırmak veya di er kurulu larca hazırlanan projeleri tetkik ve uygun olanları tasdik etmek.

h) Yetkili birimlerce veya trafik zabıtasına tespit edilen trafik kaza analizi sonucu, altyapı ve yolun fiziki yapısı ile i aretlemeye dayalı kaza sebepleri göz önünde bulundurularak önerilen gerekli önlemleri almak veya aldırarak.

r) Bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmı olan yönetmeliklerle verilen di er görevleri yapmaktır. " hükmüne yer verilmi tir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle de i ik 110. maddesinde " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dahil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır." hükmüne yer verilmi tir.

Dava; 12/11/2006 tarihli trafik kazasında vefat eden Maden Tetkik Arama Genel Müdürlü ü personeli Ali Çubukçu' nun hak sahiplerine, Maden Tetkik Arama Genel Müdürlü ü tarafından Ankara 19. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 04/02/2010 tarih ve E:2007/131 K:2010/23 sayılı kararı uyarınca ödenen 271.683,89 TL tazminatın yasal faizi ile birlikte Karayolları Genel Müdürlü ü'nden tazmin edilmesine ili kin rücuen tazminat davasıdır.

2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin 26.12.2013 tarih ve E:2013/68 K:2013/165 sayılı kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artlan, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla olu an trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın rücuen tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmı tir."

III. LG L HUKUK

7. Türk Borçlar Kanunu'nun 167. maddesi öyledir:

"Aksi kararla tırlmadıkça veya borçlular arasındaki hukuki ili kinin niteli inden anla ılmadıkça, borçlulardan her biri, alacaklıya yapılan ifadan, birbirlerine kar ı e it paylarla sorumludurlar.

Kendisine dü en paydan fazla ifade bulunan borçlunun, ödedi i fazla miktarı di er borçlulardan isteme hakkı vardır. Bu durumda borçlu, her bir borçluya ancak payı oranında rücu edebilir.

Borçlulardan birinden alınamayan miktarı, di er borçlular e it olarak üstlenmekle yükümlüdürler"

8. Aynı Kanun'un 168. maddesi ise öyledir:

"Di erlerine rücu hakkına sahip olan borçlulardan her biri, ifa etti i miktar oranında alacaklının haklarına halef olur "

9. 3533 sayılı Kanun'un 4. maddesi u düzenleme yer almı tır:

"Katma bütçe ile idare edilen daireler, belediyeler, özel bütçe ile idare olunan veya sermayesinin tamamı Devlet, belediye veya özel idarelere ait olan daire ve müesseselerin veya bu daire ve müesseselerden biriyle ikinci maddede yazılı dairelerden biri arasında çıkan uyu mazlıklar, bulundu u yerin ve ta inmazza ili kin uyu mazlıklarda, ta inmazın aynına yönelik olanlar hariç olmak üzere o ta inmazın bulundu u yerin ve taraflar de i ik yerlerde bulunuyorlarsa davalı durumunda olan daire veya müessesenin ve davalılar birden çok oldu u takdirde bunlardan birinin bulundu u yerin yüksek dereceli hukuk mahkemesi ba kanı veya hakimi tarafından hakem sıfatıyla çözümlenir"

10. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı ; 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve i lemlerinden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmı tır.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 20/09/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTCÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava, yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını müteselsil sorumluluk gere ince ödeyen davacı Kurum tarafından, ödenen tazminattan kusur ve sorumlulu u oranındaki tutarın, olayda sorumlu oldu u ileri sürülen Karayolları Genel Müdürlü ünden rücu tahsil istemiyle açılmış tır.

14. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca kamu kurumları arasındaki uyu mazlıkların hakem sıfatıyla hukuk mahkemesinde çözümlenmesi gerekti i, ayrıca uyu mazlı a konu olayın tam yargı davası niteli i ta ımayan bir rücu davası oldu u dikkate alındı ında, anılan bu rücu davasında Borçlar Kanunu hükümlerinin uygulanması gerekti i tartı masız olup, ortada 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde belirtilen " dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında, zarar gören tarafından idari yargı yerinde açılacak bir idari davanın bulunmadı ıda sabittir.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 18. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesinin 15/02/2021 tarihli ve E.2021/4, K.2021/67 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Ankara 18. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Ankara 16. Asliye Hukuk Mahkemesinin 15/02/2021 tarihli ve E.2021/4, K.2021/67 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

20/09/2021 tarihinde, OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN